

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

جراحی قلب باز

واحد آموزش سلامت

تهیه : معصومه شکوهیان (کارشناس پرستاری)

مشاور علمی : آقای دکتر خواجه

(فوق تخصص جراح قلب و عروق)

منابع: داخلی جراحی برونر-سودارث و فرهنگ پزشکی دورلند

بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

آدرس : میدان ابن سینا

تلفن : 071-53315018

وب سایت : vh.fums.ac.ir

بهار 1404

بای پس قلب چیست؟

بای پس عروق کرونر عمل جراحی است که در آن یک یا چند رگ مسدود شده قلب را که باید به عضله قلب خونرسانی کنند جهت برقراری مجدد خونرسانی با عروق وریدی و شریانی مشابه که از نواحی دیگر بدن جدا می شود پیوند می زنند . در واقع این پیوندها به نواحی بعد از تنگی عروق قلب دوخته می شوند و آنها را از خون پراکسیژن مشروب می کنند. هدف از این عمل بازگرداندن بیمار به زندگی عادی به دور از درد و پیگیری از حوادث غیر مترقبه مثل سکته قلبی می باشد.

در این روش از عروق داخل سینه ای یا دست و سیاهرگهای اندام تحتانی (پاها) استفاده می شود و بواسطه آنها پلی به بخش بعد از تنگی در سرخرگ قلبی متصل شده و با ایجاد مسیری جدید جریان خون کافی برای عضله قلب در آن ناحیه تأمین می شود.

عوارض و پیش آگهی:

نکته ای که باید در نظر گرفته شود عمل جراحی پیوند عروق قلبی فقط منجر به رفع تنگی های شدید موجود می شود و در صورت عدم رعایت نکات پزشکی برای پیشگیری مثل تغذیه سالم ، ورزش ، قطع سیگار و کنترل فشار خون بالا و چربی خون ، امکان انسداد عروق پیوند و یا ایجاد تنگی های جدید در سایر نقاط از عروق قلبی و احتمال سکته های قلبی مجدد خواهد داشت . افرادی که تحت عمل جراحی قلب قرار گرفته اند در معرض تنگی در عروق تعبیه شده می باشند و در صورت ایجاد علائم درد در قفسه سینه ممکن است آنژیوگرافی مجدد لازم باشد در صورت ایجاد تنگی در عروق پیوند شده معمولاً آنژیوپلاستی این عروق منجر به رفع تنگی می شود اما گاهی نیاز به جراحی مجدد وجود خواهد داشت .

پس از جراحی قلب باز:

هرچند یکسری محدودیت های فعالیتی - دارویی کاهش می یابد ولی برعکس یکسری محدودیت ها و مشکلات ممکن است بروز کند آشنایی با این محدودیت ها می تواند در کاهش آنها و تطابق بهتر به شما کمک کند.

ممکن است احساس کنید دوران بهبودی شما به کندی سپری شود و در خواب دچار اختلال در خواب خود شده باشید و یا احساس کنید در بعضی از روزها انرژی و توان شما کمتر است. کلیه این مسائل طبیعی است و نباید مضطرب شوید.

پس از عمل جراحی بیمار مستقیماً به بخش مراقبت های ویژه منتقل می شود و در آنجا به مدت 24 تا 48 ساعت بستری می شود.

مراقبت ها:

فرد پس از عمل جراحی قلب نباید حالت بیمارگونه به خود گرفته و به طور دائمی در رختخواب به سر ببرد. فرد باید به توصیه ها و دستورات پزشک خود عمل کرده و خودسرانه هم کاری را انجام ندهد. در بیماران آقا در صورت رویش موهای قفسه سینه بعد از عمل حتماً موهای قفسه سینه با موزر شیو (اصلاح) شود. فرد می تواند استحمام کرده و کارهای سبک را در منزل انجام دهد همچنین می تواند برای پیاده روی و دیدار دوستان از منزل خارج شود.

پیاده روی یک فعالیت برای تسریع در روند بازتوانی است. البته باید به خاطر داشت که نباید بیمار را خسته کند و در فواصل فعالیت ها لازم است استراحت داشته باشد.

بیمار چند هفته بعد از عمل جراحی پیوند عروق قلب قادر خواهد بود که مسافتی حدود 3 تا 5 کیلومتر را در روز پیاده روی کند که البته باید از طی مسافت های طولانی در هوای بسیار گرم یا سرد اجتناب کند.

برای افرادی که مشاغل سبک و کم تحرک دارند به طور متوسط حدود 4 تا 6 هفته طول می کشد تا به سرکار خود باز گردند و در افرادی که مشاغل سنگین و پرکار دارند این زمان طولانی تر خواهد بود و در برخی موارد شخص قادر به بازگشت به شغل سنگین و پرکار قبلی نخواهد بود. هرگاه از نظر جسمی آمادگی داشته باشد می تواند رانندگی را از سر بگیرد که به طور معمول بهتر است چند هفته بعد از ترخیص از بیمارستان صبر کند.

بیمار باید تنها داروهایی را استفاده کند که پزشکش تجویز کرده و در مواردی مانند علائم عفونت (قرمزی، ترشح محل زخم، تب و لرز) افزایش خستگی، احساس تنگی نفس، افزایش وزن بیش از حد، تغییرات در تعداد و نظم ضربان قلب و یا هر احساس ناراحتی مهم دیگر با پزشک خود تماس حاصل نماید.

همچنین فواصل زمانی ویزیت بعد از عمل بر حسب نیاز و تشخیص پزشک متفاوت است و به طور معمول موقع ترخیص، جهت ویزیت مجدد توسط پزشک به فرد وقت داده می شود.

کم کردن مصرف نمک، کم کردن مصرف کلسترول و چربی های اشباع سه مرحله بسیار مهم در کاهش خطر بیماری عروق قلب است. زیرا در صورتی که رژیم غذایی رعایت نشود و تغییرات لازم در شیوه زندگی داده نشود همین عروق پیوندی نیز دچار تنگی می شوند.

بنابراین با رعایت رژیم غذایی و جلوگیری از ایجاد اضافه وزن باید مراقب خود باشید.

تا 2 ماه بعد از جراحی، لازم است حمایت کننده قفسه سینه را استفاده کنید و بعد از عمل هنگام سرفه کردن دست ها را روی قفسه سینه قرار دهید تا فشار روی آن کاهش یابد.

تا 6 ماه بعد از عمل از جوراب واریس استفاده کنید. شما می توانید شب ها آن را بیرون بیاورید.

